

Patrycja Sokołowska

Nagroda Rządu Polski i Niemiec za 2008 rok

Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego 3, 270-271

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Nagroda Rządu Polski i Niemiec za 2008 rok

Ostatnie polsko-niemieckie konsultacje międzyrządowe były szczególnie istotne dla tzw. ludzkiego wymiaru stosunków pomiędzy obu krajami. Podczas dyskusji ministrów rządów Polski i Republiki Federalnej Niemiec, w trakcie których poruszono między innymi tak istotne kwestie polityczne i ekonomiczne, jak unijny pakiet klimatyczno-energetyczny, Partnerstwo Wschodnie czy walka z kryzysem z światowym kryzysem finansowym, nie zapomniano tym razem o innym, równie ważnym obszarze stosunków dwustronnych, jakim jest działalność organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju stosunków polsko-niemieckich i pojednania między obu narodami.

W dniu konsultacji międzyrządowych, które odbyły się w dniu 9 grudnia 2008 roku, z rąk Ministra Spraw Zagranicznych RP Radosława Sikorskiego oraz Federalnego Ministra Spraw Zagranicznych Niemiec Franka-Waltera Steinmeiera została odebrana „Polsko-Niemiecka nagroda za szczególne zasługi dla rozwoju stosunków polsko-niemieckich w 2008 roku”. Jej laureatami zostały: polska Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego” oraz niemiecka organizacja „Akcja Znak Pokuty – Służba dla Pokoju”. Fakt ten jest tym bardziej istotny, iż nagroda ta, została przyznana ponownie po rocznej przerwie.

Podkreślając ogromne znaczenie i ciągłość pracy obu nagrodzonych organizacji na rzecz stosunków polsko-niemieckich, spotkanie uroczyście otworzył współprzewodniczący Komitetu Nagrody i doradca premiera RP ds. międzynarodowych – Prof. Władysław Bartoszewski. W swojej mowie mówił on o Fundacji „Krzyżowa”, jako „symbolu nowego początku”, który rozpoczęło słynne spotkanie kanclerza Helmuta Kohla z premierem Tadeuszem Mazowieckim w dniu 12 listopada 1989 roku w Krzyżowej.

Podczas uroczystości padło wiele ważnych słów, wskazujących na nowe otwarcie w stosunkach polsko-niemieckich. Dla ministra Radosława Sikorskiego wręczenie nagrody stało się dowodem na to, że podkreślanie historii i przeszłości obu narodów nie stoi w sprzeczności z koniecznością i możliwością dalszej pozytywnej intensyfikacji wzajemnych kontaktów. Nawiązując do obchodów 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej podkreślił on, iż ciągle będziemy wracać do tego, co było dawniej. Przypominając o słynnej „Mszy Pojednania” w Krzyżowej, stwierdził on, że tegoroczni laureaci nagrody podejmują wyzwania istotne dla porozumienia polsko-niemieckiego – prowadzą dialog historyczny, rozwijają współpracę młodzieży, propagują zasady tolerancji, zaufania i pojednania.

W swoim wystąpieniu Minister spraw zagranicznych Niemiec Frank-Walter Steinmeier zwrócił uwagę, że „Akcja Znak Pokuty” i Fundacja „Krzyżowa” wniosły ogromny wkład w porozumienie pomiędzy Polską a Niemcami. Cel ten osiągnęły przede wszystkim dzięki wymianie osobistych doświadczeń i propagowaniu bezpośrednich spotkań Polaków i Niemców. W jego przekonaniu „*bez nich polityka zorientowana na porozumienie wisiałaby w powietrzu i zostałaby oderwana od rzeczywistości*”. Sama Fundacja „Krzyżowa” stała się „dla Niemców symbolem ruchu oporu przeciwko nazizmowi i przewyciężenia totalitaryzmu”. Minister w szczególny sposób docenił działalność „Akcji Znak Pokuty”, która jako

pierwsza uznała historyczną winę Niemców za wydarzenia z okresu 1933–1945 i zajęła się rozrachunkiem z ich nazistowską przeszłością.

Dla obu ministrów spraw zagranicznych wręczenie Nagrody Polsko-Niemieckiej po rocznej przerwie jest dowodem na pozytywnie rozwijające się stosunki bilateralne. Odbierając nagrodę przedstawiciel Fundacji „Krzyżowa” – Rafał Borkowski, podkreślił, iż *„w stosunkach polsko-niemieckich jest bardzo dużo dobrych i złych symboli, ale symbole nie potrzebują nagród, nie potrzebują doceniania. To daje nadzieję, że dzisiejszą nagrodę Fundacja otrzymała nie tylko jako symbol, ale też jako miejsce tętniące życiem, w którym rzesze młodych Polaków i Niemców rozpoczynają swoją polsko-niemiecką, a może europejską przygodę”*.

Warto podkreślić, iż „Nagroda Polsko-Niemiecka za szczególne zasługi na rzecz rozwoju stosunków polsko-niemieckich” została ustanowiona na mocy Traktatu o Dobrym Sąsiedztwie i Przyjaznej Współpracy pomiędzy Polską i RFN w 1991 r. Lista nagrodzonych nią osób i instytucji jest imponująca. Wśród wyróżnionych znajdują się między innymi: Marion Doenhoff, Stanisław Stomma, Krzysztof Skubiszewski, Hans-Dietrich Genscher, Tadeusz Mazowiecki, Anna Wolf-Powęska, Klaus Ziemer, jak również Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, Instytut Zachodni w Poznaniu, Polsko-Niemiecka Komisja Podręcznikowa i „Tygodnik Powszechny”. W 2006 roku Komisja przyznała łączną nagrodę, którą uhonorowano opolskiego biskupa Alfonsa Nossola.

W trakcie obu wydarzeń Instytut Stosunków Międzynarodowych DSW reprezentował członek Rady Fundacji „Krzyżowa” – dr Patrycja Sokołowska.

Patrycja SOKOŁOWSKA